

წინამდებარე ხელშეკრულება დაიდო 2022 წლის 10 აგვისტოს, ერთი მხრივ, **სსიპ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო** (შემდგომში „შემსყიდველი“) წარმოდგენილი მისი გენერალური დირექტორის ნიკოლოზ აზნაურაშვილის სახით და მეორეს მხრივ, **ააიპ არქეოლოგიის განვითარების ფონდი** (შემდგომში „მიმწოდებელი“) წარმოდგენილი მისი დირექტორის სულიკო კობერიძის სახით, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის და პრეტენდენტის სატენდერო წინადადების საფუძველზე.

შემსყიდველმა ჩაატარა ელექტრონული ტენდერი (სატენდერო განცხადების ნომერი **NAT220014129** დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, დიდი შირაქის ველზე არსებული „დიდნაურის“ ნაქალაქარისა და სამაროვნის არქეოლოგიური კვლევა, CPV კოდი **71351914**), რომელშიც გამარჯვებულად მიჩნეული იქნა მიმწოდებლის სატენდერო წინადადება, რომლის თანახმად მიმწოდებელმა აიღო ვალდებულება გაწიოს მომსახურება თანხაზე: **54'037.00 (ორმოცდაათი ათას ოცდაჩვიდმეტი ლარი და 00 თეთრი) ლარი** ყველა გადასახადის (დღგ-ს გარეშე) ჩათვლით (შემდგომში „ხელშეკრულების ღირებულება“).

1. გამოყენებული ტერმინების განმარტებები

ხელშეკრულებაში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

- 1.1. „ხელშეკრულება სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ“ (შემდგომ – „ხელშეკრულება“) – შემსყიდველ ორგანიზაციასა და ტენდერში გამარჯვებულ პრეტენდენტს შორის დადებული ხელშეკრულება, რომელიც ხელმოწერილია მხარეთა მიერ, მასზე თანდართული ყველა დოკუმენტით და დამატებებით და ასევე მთელი დოკუმენტაციით, რომლებზეც ხელშეკრულებაში არის მინიშნებები.
- 1.2. „ხელშეკრულების ღირებულება“ ნიშნავს საერთო თანხას, რომელიც უნდა გადაიხადოს შემსყიდველმა ორგანიზაციამ მიმწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების სრული და ზედმიწევნით შესრულებისათვის;
- 1.3. „შემსყიდველი ორგანიზაცია“ (შემდგომ „შემსყიდველი“) ნიშნავს ორგანიზაციას (დაწესებულებას), რომელიც ახორციელებს შესყიდვას;
- 1.4. „მიმწოდებელი“ ნიშნავს პირს, რომელმაც მოიპოვა გამარჯვება ტენდერში და უზრუნველყოფს მომსახურების გაწევას სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ მოცემული ხელშეკრულების ფარგლებში;
- 1.5. „დღე“, „კვირა“, „თვე“ ნიშნავს კალენდარულ დღეს, კვირას, თვეს.

2. შესყიდვის ობიექტი

- 2.1. შესყიდვის ობიექტია: **დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, დიდი შირაქის ველზე არსებული „დიდნაურის“ ნაქალაქარისა და სამაროვნის არქეოლოგიური კვლევა**, რომელიც განისაზღვრება ტექნიკური დავალების და მომსახურების ხარჯთაღრიცხვის შესაბამისად. შესყიდვის ტექნიკური დავალება და ხარჯთაღრიცხვა თან ერთვის ხელშეკრულებას და წარმოადგენს მის განუყოფელ ნაწილს (იხ. დანართები).

3. სამუშაოს შესრულების პირობები

- 3.1. სამუშაოს შესრულების ადგილია: **დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, დიდი შირაქის ველზე არსებული „დიდნაურის“ ნაქალაქარისა და სამაროვნის ტერიტორია**.
- 3.2. არქეოლოგიური კვლევის ანგარიშის მიწოდების ადგილია: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზირი #79;
- 3.3. მომსახურების გაწევის ვადაა: **ხელშეკრულების გაფორმებიდან არაუგვიანეს 3 (სამი) კალენდარულ თვეში**.

4. ხელშეკრულების შესრულების კონტროლი

- 4.1. შემსყიდველს ან მის წარმომადგენლებს უფლება აქვთ ხელშეკრულების შესრულების ნებისმიერ ეტაპზე განახორციელოს კონტროლი მიმწოდებლის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებაზე და განახორციელოს მომსახურების ხარისხის პერიოდული ინსპექტირება.
- 4.2. მიმწოდებელი ვალდებულია საკუთარი რესურსებით უზრუნველყოს შემსყიდველი კონტროლის (ინსპექტირების) ჩატარებისათვის აუცილებელი პერსონალით, ტექნიკური საშუალებებით და სხვა სამუშაო პირობებით. იმ შემთხვევაში, თუ შემსყიდველი კონტროლის (ინსპექტირების) მიზნით გამოიყენებს საკუთარ ან მოწვეულ პერსონალს, მის შრომის ანაზღაურებას უზრუნველყოფს თვით შემსყიდველი.
- 4.3. მიმწოდებელი ვალდებულია საკუთარი ხარჯებით უზრუნველყოს კონტროლის (ინსპექტირების) შედეგად გამოვლენილი ყველა დეფექტის ან ნაკლის აღმოფხვრა.
- 4.4. ამ მუხლის არც ერთი პუნქტი არ ათავისუფლებს მიმწოდებელს მოცემული ხელშეკრულების სხვა ვალდებულებებისაგან.
- 4.5. მიმწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების კონტროლს შემსყიდველის მხრიდან განახორციელებენ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს არქეოლოგიისა და კულტურული მემკვიდრეობის კვლევის სამსახური.

5. შესყიდვის ობიექტის მიღება-ჩაბარების წესი

- 5.1. მიმწოდებელი ატყობინებს შემსყიდველს მომსახურების დასრულების შესახებ.

- 5.2. წარმოდგენილი პირობებისა და ვადების ფარგლებში მიმწოდებელმა საბოლოო პროდუქციის სახით შემსყიდველს უნდა გადასცეს ტექნიკური დავალებით გათვალისწინებული პირობებისა და ფორმატის შესაბამისი არქეოლოგიური კვლევის ანგარიში.
- 5.3. შემსყიდველი ამოწმებს მიმწოდებლის მიერ გაწეული მომსახურების სრულყოფილებას, მიმწოდებლის მიერ შესაბამისი დოკუმენტების წარმოდგენის დღიდან 15 (თხუთმეტი) სამუშაო დღის ვადაში.
- 5.4. მომსახურების გაწევის შემდგომ ხელშეკრულების 4.5 მუხლში აღნიშნული პირობების მიერ შემოწმების შედეგად შედგება შესაბამისი დასკვნა და მიღება-ჩაბარების აქტი.
- 5.5. თუ გაწეული მომსახურება არ შეესაბამება წინამდებარე ხელშეკრულების პირობებს, შემსყიდველი დადგენილი წესის შესაბამისად მიმწოდებელთან ერთად ან მის გარეშე ადგენს აქტს ხარვეზის მითითებით.
- 5.6. მიმწოდებელი ვალდებულია წუნის (დეფექტების) აღმოჩენის შემთხვევაში აღმოფხვრას ინსპექტირების შედეგად აღმოჩენილი დეფექტები.
- 5.7. თუ შემსყიდველმა მომსახურება შეაფასა წუნით, მომსახურება დასრულებულად ჩაითვლება დეფექტების აღმოფხვრის შემდეგ.
- 5.8. შესყიდვის ობიექტის მიღება განხორციელდება მხარეთა მიერ შედგენილი მიღება-ჩაბარების აქტის მიხედვით (შემსყიდველის მხრიდან მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმებაზე უფლებამოსილ პირ(ებ)ს წარმოადგენენ წინამდებარე ხელშეკრულების პირობების 4.5 მუხლში მითითებული პირები).
- 5.9. მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმების პარალელურად, მიმწოდებელი ვალდებულია წარმოუდგინოს შემსყიდველს შესაბამისი საგადასახადო დოკუმენტაცია (მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად).

6. ანგარიშსწორება

- 6.1. ანგარიშსწორება მოხდება ლარებში სსიპ „საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს“ **2022 წლის ბიუჯეტის (პროგრამა) სახსრებით**.
- 6.2. გადახდის ფორმა – უნაღდო.
- 6.3. ანგარიშსწორება განხორციელდება ერთ ეტაპად, მხარეთა მიერ შედგენილი მიღება-ჩაბარების აქტის მიხედვით.იმ შემთხვევაში, თუ განსაზღვრული გარემოებების გამო, მიმწოდებლის მიერ მომსახურების ღირებულებამ შეადგინა ამ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ თანხაზე ნაკლები, შემსყიდველი აუნაზღაურებს მიმწოდებელს მის მიერ ფაქტიურად გაწეული მომსახურების ღირებულებას წინამდებარე ხელშეკრულებით განსაზღვრული ერთეულის ფასების შესაბამისად.
- 6.4. ანგარიშსწორება მოხდება მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმებისა და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შესაბამისი საგადასახადო დოკუმენტაციის წარდგენიდან 10 (ათი) სამუშაო დღის ვადაში.
- 6.5. წინასწარი ანგარიშსწორების შემთხვევაში მიმწოდებელი ვალდებულია, წარმოადგინოს ავანსის სახით გადასახდელ თანხაზე საავანსო საბანკო გარანტია, (არაუმეტეს ხელშეკრულების საერთო ღირებულების 20%), რომლის მოქმედების ვადა 60 (სამოცი) კალენდარული დღითუნდა აღემატებოდეს შესყიდვის ობიექტის მიწოდების ვადას. საავანსო თანხის გადახდა მოხდება შესაბამისი საბანკო გარანტიის წარმოდგენის დღიდან არაუგვიანეს 10 (ათი) სამუშაო დღის ვადაში.

7. ფასები

- 7.1. მიმწოდებლის მიერ დაფიქსირებული შესყიდვის ობიექტის ფასი წარმოადგენს ხელშეკრულების ღირებულებით პარამეტრებს.
- 7.2. ხელშეკრულების ღირებულებითი პარამეტრების შეცვლა დასაშვებია მხარეთა შეთანხმებით.
- 7.3. ხელშეკრულების ღირებულებითი პარამეტრების შეცვლა დაუშვებელია, თუ ამ ცვლილებების შედეგად იზრდება ჯამური ღირებულება ან უარესდება ხელშეკრულების პირობები შემსყიდველი ორგანიზაციისათვის, გარდა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 398-ე მუხლით დადგენილი შემთხვევებისა.
- 7.4. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 398-ე მუხლით გათვალისწინებული პირობების დადგომის შემთხვევაში, დაუშვებელია სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების ჯამური ღირებულების 10%-ზე მეტი ოდენობის გაზრდა.

8. მხარეთა უფლება-მოვალეობანი

- 8.1. შემსყიდველი და მიმწოდებელი მოქმედებენ საქართველოს კანონმდებლობის სრული დაცვით.
- 8.2. შემსყიდველი ვალდებულია:
- 8.2.1. დროულად და კეთილსინდისიერად შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები;
- 8.2.2. გასცეს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლზე არქეოლოგიური სამუშაოების ნებართვა სამუშაოების წარმოება შესაბამისი მოსაკრებლის წარდგენის შემდეგ კანონით დადგენილი წესით.
- 8.2.3. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურების გაწევისას აცნობოს მიმწოდებელს ყველა განსაკუთრებული გარემოებების წარმოშობის შესახებ;
- 8.2.4. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად აუნაზღაუროს მიმწოდებელს გაწეული მომსახურების ღირებულება.
- 8.3. შემსყიდველს უფლება აქვს:
- 8.3.1. განახორციელოს კონტროლი და ზედამხედველობა მიმწოდებლის მიერ ხელშეკრულებების პირობების დაცვაზე;
- 8.3.2. განახორციელოს კონტროლი შესაბამისი დოკუმენტაციის შედგენისას;
- 8.3.3. მიიღოს მიმწოდებლისგან სათანადო წესით გაფორმებული დოკუმენტაცია.
- 8.3.4. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად შეაჩეროს ან შეწყვიტოს სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ დადებული ხელშეკრულების მოქმედება, თუ მიმწოდებლის მიერ წარმოდგენილი საკვალიფიკაციო მონაცემები ყალბი აღმოჩნდება.
- 8.4. მიმწოდებელი ვალდებულია:

8.4.1. ხელშეკრულების გაფორმების თანავე,

სამუშაოების დაწყებამდე გადაიხადოს სანებართვო მოსაკრებელი კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლზე არქეოლოგიური სამუშაოების ნებართვის მისაღებად 50 (ორმოცდაათი) ლარის ოდენობით და აილოს შესაბამისი ნებართვა, წინააღმდეგ შემთხვევაში შემსყიდველი იტოვებს უფლებას ცალმხრივად შეწყვიტოს ხელშეკრულება.

8.4.2. დროულად და კეთილსინდისიერად შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები;

8.4.3. დააკმაყოფილოს შემსყიდველის მოთხოვნა დამატებითი მონაცემების წარმოდგენის შესახებ კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

8.4.4. დოკუმენტაციაზე ინსპექტირების ჩატარების დროს რაიმე შენიშვნების აღმოჩენის შემთხვევაში აღმოფხვრას იგი, შემსყიდველის მხრიდან რაიმე დამატებითი დანახარჯების გაწევის გარეშე;

8.4.5. დოკუმენტაცია წარადგინოს ტექნიკური დავალებით განსაზღვრულ ფორმატში.

8.5. მიმწოდებელს უფლება აქვს:

8.5.1. მოსთხოვოს შემსყიდველს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად გაწეული მომსახურების ღირებულების ანაზღაურება.

9. ხელშეკრულებაში ცვლილებების შეტანა

9.1. არავითარი გადახრა ან ცვლილება ხელშეკრულების პირობებში არ დაიშვება ორივე მხრის მიერ ხელმოწერილი წერილობითი შესწორებების გარდა.

9.2. თუ რაიმე წინასწარ გაუთვალისწინებელი მიზეზების გამო წარმოიშობა ხელშეკრულების პირობების შეცვლის აუცილებლობა, ცვლილებების შეტანის ინიციატორი ვალდებულია წერილობით შეატყობინოს მეორე მხარეს შესაბამისი ინფორმაცია მომსახურების ვადის ამოწურვამდე არაუგვიანეს 10 (ათი) დღის ვადაში.

9.3. ნებისმიერი ცვლილება, რომელსაც მოჰყვება ხელშეკრულების ფასის გაზრდა ან შემსყიდველისათვის პირობების გაუარესება, დაუშვებელია გარდა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 398-ე მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

9.4. ხელშეკრულების პირობების ნებისმიერი ცვლილება უნდა გაფორმდეს ხელშეკრულების დანართის სახით, რომელიც ჩაითვლება ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილად.

10. უფლებების გადაცემა

10.1. მიმწოდებელმა შემსყიდველის წინასწარი წერილობითი თანხმობის გარეშე, არც მთლიანად და არც ნაწილობრივ არ უნდა გადასცეს მოცემული ხელშეკრულებით არსებული თავისი ვალდებულებები მესამე პირს.

10.2. მიმწოდებელმა ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ წერილობით უნდა აცნობოს შემსყიდველს წინამდებარე ხელშეკრულების ფარგლებში ქვეკონტრაქტორის (არსებობის შემთხვევაში) აყვანის შესახებ. მიმწოდებელს არა აქვს უფლება გადასცეს ქვეკონტრაქტორს თავისი უფლებები და მოვალეობები, შემსყიდველის თანხმობის გარეშე.

10.3. ქვეკონტრაქტორი კომპანია არ უნდა იყოს რეგისტრირებული სახელმწიფო შესყიდვებში მონაწილე არაკეთილსინდისიერ პირთა რეესტრში – „შავი სია“.

10.4. შემსყიდველის თანხმობის გარეშე ქვეკონტრაქტორის აყვანის შემთხვევაში, იგი უფლებამოსილია მიმწოდებელს შეუწყვიტოს ხელშეკრულება და დააკისროს ჯარიმა.

10.5. მიმწოდებელი უფლებამოსილია ქვეკონტრაქტორს გადასცეს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურების ღირებულების არაუმეტეს 40%-ისა.

11. ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობა

11.1. მხარეების მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობა გამოიწვევს პასუხისმგებლობას მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

11.2. ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების მთლიანად ან ნაწილობრივ შეუსრულებლობისათვის მიმწოდებელს შეიძლება დაეკისროს პირგასამტეხლო ხელშეკრულების საერთო ღირებულების ან შეუსრულებელი ნაწილის 10%-ის ოდენობით იმისდა მიხედვით მთლიანად არის ვალდებულია შეუსრულებელი თუ ნაწილობრივ;

11.3. ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების ვადის (მ.შ. გეგმა-გრაფიკით გათვალისწინებული ვადების ჩამორჩენის, ვადის გადაცილების) გადაცილებისათვის დამრღვევ მხარეს დაეკისრება პირგასამტეხლოს გადახდა, ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე ხელშეკრულების ღირებულების 0.02%-ის ოდენობით.

11.4. მხარეს შეუძლია მოითხოვოს მეორე მხარის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობით ან არაჯეროვანი შესრულებით მისთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

11.5. საჯარიმო სანქციების გადახდა არ ათავისუფლებს მიმწოდებელს ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისგან.

11.6. იმ შემთხვევაში, თუ დაკისრებული პირგასამტეხლოს ჯამური თანხა გადააჭარბებს ხელშეკრულების ღირებულების 1 (ერთი) პროცენტს, შემსყიდველი იტოვებს უფლებას შეწყვიტოს ხელშეკრულება.

12. ხელშეკრულების შეწყვეტა მისი პირობების შეუსრულებლობის გამო

12.1. მიმწოდებლის მიერ ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობის შემთხვევაში შემსყიდველს შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება ხელშეკრულების სრული ან მისი ცალკეული პირობის მოქმედების შეწყვეტის შესახებ.

12.2. ხელშეკრულების ცალკეული პირობების მოქმედების შეწყვეტა არ ათავისუფლებს მხარეებს დანარჩენი ვალდებულებების შესრულებისაგან.

12.3. ხელშეკრულების შეწყვეტა პირობების დარღვევის გამო არ ათავისუფლებს მიმწოდებელს ხელშეკრულების შეუსრულებლობისათვის გათვალისწინებული პასუხისმგებლობისაგან.

- 12.4. შემსყიდველს შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ აგრეთვე:
- 12.4.1. თუ შემსყიდველისათვის ცნობილი გახდა, რომ მისგან დამოუკიდებელი მიზეზების გამო იგი ვერ უზრუნველყოფს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას;
- 12.4.2. მიმწოდებლის გაკოტრების შემთხვევაში;
- 12.4.3. საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში.
- 12.5. ამ მუხლის მე-4 პუნქტში მითითებულ შემთხვევებში შემსყიდველი ვალდებულია აუწყოს მხარეს მიმწოდებელს ფაქტიურად ფაქტიურად გაწეული მომსახურების ღირებულება.
- 12.6. შემსყიდველი უფლებამოსილია მთლიანად ან ნაწილობრივ ცალმხრივად შეწყვიტოს ხელშეკრულება, თუკი მიმწოდებლის მხრიდან შესყიდვის ობიექტის მიწოდების ვადების დარღვევის პერიოდი აღემატება 15 (თხუთმეტი) კალენდარულ დღეს.

13. ფორს-მაჟორი

- 13.1. ხელშეკრულების დამდები რომელიმე მხარის მიერ ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობა არ გამოიწვევს საჯარიმო სანქციების გამოყენებას და ხელშეკრულების შესრულების გარანტიის დაუბრუნებლობას, თუ ხელშეკრულების შესრულების შეფერხება ან მისი ვალდებულებების შეუსრულებლობა არის ფორს-მაჟორული გარემოების შედეგი.
- 13.2. ამ მუხლის მიზნებისათვის „ფორს-მაჟორი“ ნიშნავს მხარეებისათვის გადაულახავ და მათი კონტროლისაგან დამოუკიდებელ გარემოებებს, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული შემსყიდველისა და/ან მიმწოდებლის შეცდომებსა და დაუდევრობასთან და რომლებსაც გააჩნია წინასწარ გაუთვალისწინებელი ხასიათი. ასეთი გარემოება შეიძლება გამოწვეული იქნას ომით, სტიქიური მოვლენებით, ეპიდემიით, კარანტინით და საქონლის მიწოდებაზე ემბარგოს დაწესებით, საბიუჯეტო ასიგნებების მკვეთრი შემცირებით და სხვა.
- 13.3. ფორს-მაჟორული გარემოებების დადგომის შემთხვევაში ხელშეკრულების დამდებმა მხარემ, რომლისთვისაც შეუძლებელი ხდება ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება, დაუყოვნებლივ უნდა გაუგზავნოს მეორე მხარეს წერილობითი შეტყობინება ასეთი გარემოებების და მათი გამომწვევი მიზეზების შესახებ. თუ შეტყობინების გამგზავნი მხარე არ მიიღებს მეორე მხარისაგან წერილობით პასუხს, იგი თავისი შეხედულებისამებრ, მიზანშეწონილობისა და შესაძლებლობისა და მიხედვით აგრძელებს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას და ცდილობს გამონახოს ვალდებულებების შესრულების ისეთი ალტერნატიული ხერხები, რომლებიც დამოუკიდებელი იქნებიან ფორს-მაჟორული გარემოებების ზეგავლენისაგან.

14. სადაო საკითხების გადაწყვეტა

- 14.1. შემსყიდველმა და მიმწოდებელმა ყველა ღონე უნდა იხმაროს, რათა პირდაპირი მოლაპარაკებების პროცესში შეთანხმებით მოაგვარონ ყველა უთანხმოება და დავა, წარმოქმნილი მათ შორის ხელშეკრულების ან მასთან დაკავშირებული სხვა კომპონენტის ირგვლივ.
- 14.2. თუ ასეთი მოლაპარაკების დაწყებიდან 30 (ოცდაათი) დღის განმავლობაში შემსყიდველი და მიმწოდებელი ვერ შეძლებენ სადაო საკითხის შეთანხმებით მოგვარებას, ნებისმიერ მხრეს დავის გადაწყვეტის მიზნით შეუძლია დადგენილი წესის მიხედვით მიმართოს საქართველოს სასამართლოს, თუ ხელშეკრულების პირობებში სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

15. გამოყენებული სამართალი

- 15.1. ხელშეკრულება დადებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და ინტერპრეტირებული იქნება საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით.

16. შეტყობინება

- 16.1. ნებისმიერი შეტყობინება, რომელსაც ერთი მხარე, ხელშეკრულების შესაბამისად, უგზავნის მეორე მხარეს, გაიგზავნება წერილის (მატერიალური ან ელექტრონული) სახით გზავნილის ან ელექტრონული ფოსტის საშუალებით, ხელშეკრულებაში მითითებული მეორე მხარის მისამართზე/ელ.ფოსტაზე.
- 16.2. შეტყობინება შედის ძალაში ადრესატის მიერ მისი მიღების დღეს, ან შეტყობინების ძალაში შესვლის დადგენილ დღეს, იმის მიხედვით, თუ ამ თარიღებიდან რომელი უფრო გვიან დგება.

17. გადასახადები და დაბეგვრა

- 17.1. უცხოელი მიმწოდებელი პასუხს აგებს მომსახურების გაწევასთან დაკავშირებული ყველა იმ გადასახადის, მოსაკრებლების და სხვა გადასახდელების გადახდაზე, რომლებიც გადასახდელია საქართველოს ფარგლებში და მის გარეთ.
- 17.2. ადგილობრივი მიმწოდებელი პასუხს აგებს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი გადასახადების, მოსაკრებლების და სხვა გადასახდელების გადახდაზე, თუ ხელშეკრულების პირობებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

18. ხელშეკრულების მოქმედების ვადა

- 18.1. წინამდებარე ხელშეკრულება ძალაშია მხარეთა მიერ ხელშეკრულების ხელის მოწერის დღიდან, **2022 წლის 31 დეკემბრისათვის**.

19. სხვა პირობები

- 19.1. არც ერთ მხარეს არა აქვს უფლება გადასცეს მესამე პირს თავისი უფლებები და მოვალეობები, მეორე მხარის წერილობითი თანხმობის გარეშე.
- 19.2. მესამე პირთან ურთიერთობაში მხარეები მოქმედებენ თავიანთი სახელით, ხარჯებითა და რისკით.
- 19.3. ხელშეკრულებაში დანიშნულია ქართულ ენაზე, ელექტრონული ფორმატით, რომლის ამონაბეჭდი არის ელექტრონული დოკუმენტის ასლი დამასელექტრონული დოკუმენტის თანაბარი იურიდიული ძალა აქვს. ელექტრონული დოკუმენტი ინახება ხელმოწერა მხარეებთან. ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მიმოწერა შესრულებული უნდა იყოს ქართულ ენაზე.
- 19.4. წინამდებარე ხელშეკრულების ნებისმიერი ცვლილება ან დამატება ძალაშია მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ის წერილობითი ფორმით იქნება შედგენილი და ელექტრონული ფორმატით ხელმოწერილი მხარეთა მიერ.

20. მხარეთა რეკვიზიტები:

შემსყიდველი

სსიპ „საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო“

მის.: ქ. თბილისი, თაბუკაშვილის #7;

დავით აღმაშენებლის გამზ. #79;

ელ.ფოსტა: info@heritagesites.ge

სახელმწიფო ხაზინა; კოდი: TRESGE22

ა/ა # GE24NB0330100200165022

სახაზინო კოდი - 707617111

ს/კოდი: 204562311

მიმწოდებელი

ააიპ არქეოლოგიის განვითარების ფონდი

მის: ქ. რუსთავი, XVIII მ/რ, კორპ.12, ბ.29

ელ.ფოსტა: kokhreidzesuliko@gmail.com

T: (+995) 599693728;

საბანკო რეკვიზიტები:

ბანკის დასახელება: სს „საქართველოს ბანკი“;

ბანკის კოდი: BAGAGE22

ა/ა # GE63BG0000000101279704

ს/კოდი: 416329002

გენერალური დირექტორი

ნ. კოლოზ აზნაურაშვილი

დირექტორი

სულციკო კობხრიძე

ხელშეკრულება დამოწმებულია მხარეთა მიერ ელექტრონული ფორმით

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, დიდი შირაქის ველზე არსებული „დიდნაურის“ ნაქალაქარისა და სამაროვნის არქეოლოგიური კვლევა

ტექნიკური დავალება

❖ ზოგადი სახელმძღვანელო პრინციპები

საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/მეგლების მოვლა-პატრონობა და მათი შენარჩუნება მნიშვნელოვანია სახელმწიფოს განვითარების პროცესში. ჩასატარებელი სამუშაოებით მოხდება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/მეგლების შესასწავლად და დასაცავად საჭირო ღონისძიებების განხორციელება.

❖ კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტის/მეგლის მოკლე აღწერა

სამხრეთ კავკასია, გეოგრაფიულად, მახლობელი აღმოსავლეთის განუყოფელი ნაწილია და მათი წარსულიც, თანაბარწილად, ერთობლიობაში უნდა განიხილებოდეს.

ეს კიდეც ერთხელ დაადასტურა, აღმოსავლეთ საქართველოში, მდინარე ალაზანსა და იორს შორის მდებარე ზეგნის აღმოსავლეთ ნაწილში არქეოლოგიურმა აღმოჩენებმა, რომელიც ძვ. წ. II და I ათასწლეულების მიჯნის ბოლო ხანებით თარიღდება. ივრის ზეგნის ეს მონაკვეთი გეოგრაფიულად მთებით მკაცრად შემოსაზღვრული ნაყოფიერი ველებია, რომელთა საშუალო ნიშნული ზღვის დონიდან 600 მ აღწევს, ირგვლივ მდებარე მთების საშუალო სიმაღლე კი 800 მ ფარგლებშია. მისი მთელი ფართობი დაახლოებით 15 ჰექტარია. ზეგნის აქ მდებარე სამივე ველზე ამჟამად მკვეთრად ისახება მდინარეთა მშრალი კალაპოტები.

მრავალი მონაცემის მიხედვით, ძვ. წ. X-XI საუკუნეებში ივრის ზეგნის ეს მონაკვეთი, როგორც ჩანს, ერთიან სოციალურ-ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ერთეულს წარმოადგენდა.

გეოგრაფიულად ამ კარგად გამოკვეთილ ტერიტორიას ერთი მთავარი შემოსასვლელი აქვს დასავლეთის მხრიდან, რომელიც ხეობაზე გადის და „გრძელი კარის“ ტოპონიმით არის ცნობილი. მას ძვ. წ. X-IX სს მძლავრი ციხე იცავს დიდი ქვის ბლოკებზე ამოყვანილი, ხუთი მეტრის სიგანის გალავნით და ოთხკუთხა მასიური კოშკებით გამაგრებული ჭიშკრით.

ივრის ზეგნის ამ მკვეთრად შემოსაზღვრულ მონაკვეთში, ველების ირგვლივ მდებარე მთაგორებზე, წინა წლებში აღმოჩნდა 40-ზე მეტი, კარგად დაგეგმარებული მცირე, ორწილადი დასახლება - ციტადელით მთის თხემზე და ქვედა საცხოვრებელი უბნებით მთის ფერდობებზე, რომლებიც ცალ-ცალკე მძლავრი გალავნებით და თავდაცვითი თხრილებით არის შემოსაზღვრული. ყველა ეს დასახლება ერთი კულტურის ფარგლებში ექცევა და დაახლოებით ძვ. წ. II ათასწლეულის დასასრულით და ძვ. წ. I ათასწლეულის დასაწყისით თარიღდება. ცნობილია მათი სამაროვნებიც.

ამ დასახლებების ცენტრალურ ნაწილში, ველზე, 2014 წელს, სატელიტური გადაღებების დეშიფრაციით და მცირე არქეოლოგიური გათხრების შედეგად გამოვლინდა გრანდიოზული, როგორც ჩანს ცენტრალური ქალაქის ნაშთები, რომელიც დაახლოებით 15 ჰა ფართობს მოიცავს. აქედან ციტადელი 400X400 მეტრია, რომელსაც გარს უვლის რთული, წინააზიური ნაგებობების მსგავსი კონსტრუქციის, 7 მ სიგანის და სპეციალისტების გამოანგარიშებით, სულ მცირე 15 მ სიმაღლის, 1,5 კმ სიგრძის გალავანი. გათხრების შედეგად სამხრეთი გალავნის ცენტრალურ ნაწილში გამოვლინდა კარიბჭე. დაზვერვითმა სამუშაოებმა კი მიანიშნა ქალაქის წყლით მომარაგების საიდუმლო გვირაბისა და დიდი სამაროვნის არსებობაზე. ციტადელის ტერიტორიაზე ასევე მძლავრი გალავნით ორი დიდი ოთხკუთხი მონაკვეთია გამოყოფილი, რომლებიც, როგორც ჩანს, განსაკუთრებულ დაცვას საჭიროებდა. ციტადელს გარს უვლის 15 მ სიგანის თავდაცვითი თხრილი, მისი ჩრდილო ნაწილი კი, მეორე განიერი გალავნით არის გარშემოვლებული.

რამდენიმე წლის წინ, ამ ნაქალაქარის აღმოსავლეთით, მისი მომდევნო დროის მცირე დასახლებაზე, მოკირწყლული ქუჩის ქვეშ აღმოჩენილმა საკანალიზაციო ქსელმა მიანიშნა, რომ ამ პერიოდშიც აქ არსებული ჰიდროქსელი ჯერ კიდევ საკმაოდ წყალუხვი იყო.

აუცილებლად უნდა აღინიშნოს, რომ ამ დასახლებათა სისტემის ერთ-ერთ სამლოცველოზე ცხენებზემზდილი საბრძოლო ეტლის ბრინჯაოს მოდელი აღმოჩნდა, სამაროვნებზე კი გათხრილ სამარხებში ყველა მამაკაცი მძლავრი ბრინჯაოს საბრძოლო იარაღით - მახვილით, სატევრით, შუბით და ცულით იყო აღჭურვილი, რაც აქ მოსახლე საზოგადოების დიდ საბრძოლო პოტენციალზე მიანიშნებს. ანგარიშგასაწევია ისიც, რომ ივრის ზეგანზე, სამოსახლოებისგან მოშორებით არსებულ, ძვ. წ. X-IX სს რელიგიური ცხოვრების ორ დიდ ცენტრში კოლოსალური რაოდენობით აღმოჩნდა ბრინჯაოს და რკინის საბრძოლო და სამეურნეო იარაღი, რაც ამ მხარეს და მის კულტურას მთელ მახლობელ აღმოსავლეთში, პალეომეტალურგიის თვალსაზრისით გამორჩეულ ადგილს ანიჭებს.

ყოველივე ეს თითქოს ადასტურებს აქ მოსახლე საზოგადოების გაერთიანებას ერთ სოციალ-ეკონომიკურ და დასაშვებია პოლიტიკურ სისტემაში, რომელიც მცირე სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნის ყველა ნიშანს ატარებს.

ამ ვარაუდს მხარს უჭერს ივრის ზეგნის დასავლეთ ნაწილში, დავით გარეჯის მთიანეთში კონცენტრირებული ძვ. წ. X-IX სს დიდი დასახლებები რეგულარული გეგმარებით და მძლავრი თავდაცვითი ნაგებობებით, რომლებიც შესაძლოა აქაც მცირე სახელმწიფოებრივი სისტემის არსებობაზე უნდა მიგვანიშნებდეს.

როგორც ცნობილია, მთელ მახლობელ აღმოსავლეთში ძვ. წ. XII-XI საუკუნეების ე. წ. „ბნელი პერიოდის“ შემდგომ, ძვ. წ. X-IX საუკუნეებში მასობრივად ჩნდება მცირე სახელმწიფოები. ივრის ზეგანზე ამ აღმოჩენების შემდგომ დასაშვებია ამ პერიოდში სამხრეთ კავკასიაც ძველი აღმოსავლეთის ორგანულ ნაწილად მივიჩნიოთ, რადგან აქაც, როგორც ჩანს, მსგავსი სოციალ-ეკონომიკური და პოლიტიკური პროცესები მიმდინარეობდა.

აღსანიშნავია, რომ სპეციალისტთა დაკვირვებით, ივრის ზეგანზე 2014 წელს აღმოჩენილი დიდი ქალაქი ძვ. წ. IX საუკუნეში მძლავრი მიწისძვრის შედეგად არის განადგურებული, რაც აქ არქეოლოგიური სამუშაოების ჩატარებას განსაკუთრებით პერსპექტიულს ხდის.

აღმოსავლეთ საქართველოში ამ აღმოჩენების პროგრამული კვლევა სამხრეთ კავკასიის და შესაძლოა მთელი მახლობელი აღმოსავლეთის მასშტაბითაც, წარსულის ფუნდამენტური პრობლემის ახლებზე გააზრების საფუძვლად იქცეს.

2021 წელს სავლე სამუშაოები წარმოებდა ივნისსა და ივლისში საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს დაფინანსებით. შირაქის ველზე აღმოჩენილი ნაქალაქარი „დიდნაური“ კავკასიაში უძველესი და უდიდესი ქალაქური ტიპის დასახლებაა მთელი თავისი ინფრასტრუქტურით, რამაც აღმოსავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე ქრ.წ. II ათასწლეულის დასასრულს სახელმწიფოს არსებობაზე მიგვითითა. თუმცა ჯერ კიდევ დასადგენია ამ ქალაქის არსებობის ქრონოლოგიური ჩარჩოები და დოკუმენტურად ჯერ კიდევ საბოლოოდ გაურკვეველია მისი მოსპობის მიზეზები, რაზედაც ჯერჯერობით მხოლოდ რიგი მითითებები გვაქვს, რასაც მყარად დასაბუთება სჭირდება. ირგვლივ მთავორებით შემოზღუდული შირაქის უმდიდრესიანდაგებიანი სამიწათმოქმედო ველის ტერიტორიაზე დასავლეთიდან, გრძელი კარის სახელწოდებით შემომაველ მთავარ გზას ბრინჯაოს ხანაში იცავდა დიდი, მძლავრი ნაგებობებით გამაგრებული დასახლება, რომელიც დღეს „ტახტიფერდას“ სახელწოდებით არის ცნობილი. აქ მომუშავე საქართველოს და გერმანიის არქეოლოგიური ინსტიტუტის არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ შუაბრინჯაოს ხანის და ქრ.წ. II ათასწლეულის დასასრულის მძლავრი კულტურული ფენები დაადასტურა.

❖ „დიდნაურის“ ნაქალაქარისა და სამაროვნის ტერიტორიაზე ჩასატარებელი სამუშაოები:

1. ნაქალაქარის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილზე 2021 წელს გათხრილი ფართობის მცენარეული საფარისგან და მიწისგან გაწმენდა, ნაგებობების, მოკირწყლული ქუჩის პრეპარაცია (40X10 მ) დამიწისგატანა 10 მ-ზე ურკით;
2. ნაქალაქარის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში გათხრილი ნაგებობების, მოკირწყლული ქუჩის საფუძვლიანი კონსერვაცია ბრეზენტითა და მიწით (40X10მ);
3. ნაქალაქარის ცენტრალურ ნაწილში 10 შურფის (3X2მ.) გაჭრა, აღმოჩენილი კულტურული ფენის პრეპარაცია და დამიწისგატანა 5 მ-ზე ურკით;
4. ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში 2021 წელს დაწყებული თხრილის (15X15 მ) გათხრა, პრეპარაცია და მიწის გატანა 5 მ-ზე ურკით;
5. ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში არსებული თხრილის დასავლეთ მხარეს ჰუმუსის მოხსნა (15X2 მ) და დამიწისგატანა 5 მ-ზე ურკით;
6. ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში არსებული თხრილის დასავლეთით გაფართოებული ფართობის (15X2) გათხრა, პრეპარაცია და მიწის გატანა 5 მეტრზე ურკით;
7. განათხარი ფართობის (თხრილები) ნაწილობრივი რეკულტივაცია (90 კვ. მ.)

❖ არქეოლოგიური გათხრების ჩატარების პირობები

სამუშაოების ჩატარებისას ყურადღება უნდა მიექცეს სამუშაოთა შესრულების ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, რომელთა დაცვასავალდებულოა კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების ფასეული ელემენტების შესანარჩუნებლად. მუშაობის პროცესში მიმწოდებელი ვალდებულია, სამუშაოები შესრულოს სავლე-არქეოლოგიურ სამუშაოების მეთოდების სრული დაცვით; სამუშაოთა მიმდინარეობისას გამოვლენილი არქეოლოგიური ობიექტები და არქეოლოგიური მასალა მიწოდებელმა სათანადო დუნდა დაცვას და ზიანებისგან, განადგურებისა და დაკარგვისგან, ასევე გარემო პირობებისა და სხვა არასაუზველი ზემოქმედებისგან; თუ არქეოლოგიურ სამუშაოთა მიმდინარეობისას გამოვლინდა ძალიან მატერიალური ღირებულების მქონე ნივთები (ნივთები), ამასთანავე, მეთოდოლოგიური, კლიმატური, ტექნიკური ან სხვა პირობების გამო ვერ ხერხდება მისი (მათი) დაუყოვნებლივ ამოღება და უსაფრთხოად გილასტრანსპორტირება, მიმწოდებელი ვალდებულია, დაუყოვნებლივ მიმართოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამის ტერიტორიულ ორგანოს; მომრავალარქეოლოგიური მონაპოვარი, უნდა ჩაბარდეს უახლოეს მუზეუმ-ნაკრძალს, მუზეუმს ან სხვა შესაბამის სამეცნიერო დაწესებულებას სათანადო თანხლებით დოკუმენტაციასთან ერთად; არქეოლოგიურ სამუშაოების მიმდინარეობისას, უნდა ჩაბარდეს უახლოეს მუზეუმ-ნაკრძალს, ახლად გამოვლენილი გარემოებ(ებ)ით გამოწვეული ცვლილებები შეთანხმებულ უნდა იქნეს შემსყიდველთან.

❖ ძირითადი პირობები

მიმწოდებელი შემსყიდველთან შეთანხმებული სამუშაოების გრაფიკის შესაბამისად, წარუდგენს მას ინფორმაციას, წერილობითი ანგარიშის სახით, გათვალისწინებული სამუშაოების მიმდინარეობის შესახებ. იგი ვალდებულია, გაითვალისწინოს შემსყიდველის შენიშვნები და წინადადებები, რაც შემდგომში საფუძვლად დაედება შესრულებული სამუშაოების ანაზღაურებას.

სამუშაოების შესრულების გრაფიკი განსაზღვრავს სამუშაოთა მიმდინარეობას და შემსყიდველისათვის ეტაპობრივად წარდგენის გეგმას.

ჩატარებული არქეოლოგიური გათხრების ანგარიშები, უნდა ჩაბარდეს ქვემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გათვალისწინებით:

ტექსტი აკრეფილი უნდა იყოს A4 ზომის სტანდარტულ ფურცელზე;

შრიფტის სახე - Sylfaen;

ტექსტის შრიფტის ზომა - 11;

სქოლიოს შრიფტის ზომა - 10;

სტრიქონებს შორის ინტერვალი - 1,15;

ფურცლის გვერდზე ტექსტის მინდორი: მარცხნიდან – 1.5 სმ, მარჯვნიდან - 1 სმ, ზემოდან - 2.5 სმ, ქვემოდან 2.5 ს.

ავტორის სახელი და გვარი დაიწეროს სათაურის ქვეშ, მარჯვენა მხარეს. ელექტრონული ფოსტის მითითებით.

სურათები - ნუმერაციის მითითება ტექსტში, ფრჩხილების გამოყენებით, მაგ., (სურ.1).

საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელია ლიტერატურისა და შენიშვნების ჩატანა სქოლიოში.

რეზიუმე ინგლისურ ენაზე.

შესრულებული სამუშაოების ანგარიში შემსყიდველს წარედგინება - ანგარიშის ელექტრონული ვერსიის კომპაქტური დისკის (2 ეგზემპლარი), მაღალი რეზოლუციის ფოტომასალის კომპაქტური დისკისა (1 ეგზემპლარი) და მყარი ასლი ალბომის სახით (1 ეგზემპლარი).

მიმწოდებელი ვალდებულია, არქეოლოგიური სამუშაოების დაწყებამდე კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტზე დაამონტაჟოს ჩასატარებელი სამუშაოების ამსახველი საინფორმაციო ბანერი, რომელიც უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

მესაკუთრე;

შემსყიდველი;

მიმწოდებელი;

ჩასატარებელი სამუშაოს სახეობა;

❖ შემსყიდველისთვის გადასაცემი საბოლოო პროდუქცია

წარმოდგენილი პირობებისა და ვადების ფარგლებში,

მიმწოდებელმა საბოლოო პროდუქციის სახით შემსყიდველს უნდა გადასცეს არქეოლოგიური კვლევის ჩატარების შედეგები,

შემდეგი შემადგენლობით:

- შესწავლილი ტერიტორიის, მასზე გამოვლენილი ობიექტების ფიქსაცია და მოპოვებული მასალის პირველადი დამუშავება, მათ შორის ფოტო და ვიზუალური აღწერის მასალები;
- შესწავლილი ტერიტორიის (ობიექტის) ისტორიულ-ბიბლიოგრაფიული და საარქივო კვლევის მასალები შესაბამისი წყაროების მითითებით, მასზე მოპოვებული პირველადი ინფორმაციის საარქივო მონაცემებთან მიმართების ანალიზი;
- შესწავლილი ტერიტორიის ადგილმდებარეობის სიტუაციური გეგმა (მასშტაბი 1:2000 ან 1:500), GGPS კოორდინატებით;
- არქეოლოგიური კვლევისას გამოვლენილი ობიექტების განლაგების სქემა და ანაზომი; გამოხაზული ნახაზები (მასშტაბი 1:10 ან 1:20 ან 1:25 ან 1:50 ან 1:100) ძირითადი პარამეტრების ზომების დატანით;
- შესწავლილი ტერიტორიის კვადრატებად დაყოფის სქემა;
- ტექსტურიაღწერილობა;
- ხარჯთაღრიცხვა (მიმწოდებლის მიერ დამოწმებული ბეჭდით და ხელმოწერით).

❖ სამუშაოთა შესრულების ვადები

სამუშაოების მიღება განხორციელდება ერთ ეტაპად, შესრულებული სამუშაოს ანგარიშის ჩაბარების საბოლოო ვადაა ხელშეკრულების გაფორმებიდან არაუგვიანეს **3 (სამი) კალენდარულ თვეში**.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, დიდი შირაქის ველზე არსებული "დიდნაურის" ნაქალაქარის და სამაროვნის არქეოლოგიური კვლევის ხარჯთაღრიცხვა					
I. ფიზიკური სამუშაოები					
#	სამუშაოების ჩამონათვალი	განზომ. ერთეული	რაოდენ.	ერთ. ფასი ლარი	სულ ღირებულ. ლარი
1	2	3	4	5	6
	არქეოლოგიური სამუშაოები				
1	ნაქალაქარის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილზე 2021 წელს გათხრილი ფართობის მცენარეული საფარისგან და მიწისგან გაწმენდა, ნაგებობების, მოკირწყლული ქუჩის პრეპარაცია (40X10 მ) და მიწის გატანა 10 მ-ზე ურდით;	მ ²	400	30.00	12000.00
2	ნაქალაქარის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში გათხრილი ნაგებობების, მოკირწყლული ქუჩის საფუძვლიანი კონსერვაცია (40X10მ) ბრეზენტითა და მიწით;	მ ²	400	30.00	12000.00
3	ნაქალაქარის ცენტრალურ ნაწილში 10 შურფის (3X2მ.) გაჭრა, აღმოჩენილი კულტურული ფენის პრეპარაცია და მიწის გატანა 5 მ-ზე ურდით;;	მ ²	60	40.00	2400.00
4	ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში 2021 წელს დაწყებული თხრილის (15X15 მ) გათხრა, პრეპარაცია და მიწის გატანა 5 მ-ზე ურდით;	მ ²	225	50.00	11250.00
5	ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში არსებული თხრილის დასავლეთ მხარეს ჰუმუსის მოხსნა (15X2X0,10) და მიწის გატანა 5 მეტრზე ურდით;	მ ³	4.5	30.00	135.00
6	ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში არსებული თხრილის დასავლეთით გაფართოებული ფართობის (15X2) გათხრა, პრეპარაცია და მიწის გატანა 5 მეტრზე ურდით;	მ ²	30	55.00	1650.00
7	განათხარი ფართობის (თხრილები) ნაწილობრივი რეკულტივაცია.	მ ²	90	25.00	2250.00
	ჯამი I				39435.0

II. კვლევითი სამუშაოები	
	დასახელება
1	შესწავლილი ტერიტორიის, მასზე გამოვლენილი ობიექტების ფიქსაცია და მოპოვებული მასალის პირველადი დამუშავება, მათ შორის ფოტო და ვიზუალური აღწერის მასალები
2	შესწავლილი ტერიტორიის (ობიექტის) ისტორიულ_ბიბლიოგრაფიული და საარქივო კვლევის მასალები შესაბამისი წყაროების მითითებით, მასზე მოპოვებული პირველადი ინფორმაციის საარქივო მონაცემებთან მიმართების ანალიზი
3	შესწავლილი ტერიტორიის ადგილმდებარეობის სიტუაციური გეგმა (მასშტაბი 1:2000 ან 1:500), GPS კოორდინატებით
4	არქეოლოგიური კვლევისას გამოვლენილი ობიექტების განლაგების სქემა და ანაზომი
5	გამოხაზული ნახაზები (მასშტაბი 1:10 ან 1:20 ან 1:25 ან 1:50 ან 1:100) მირითადი პარამეტრების ზომების დატანით
6	შესწავლილი ტერიტორიის კვადრატებად დაყოფის სქემა
7	ტექსტური აღწერილობა
	ჯამი II

	სულ პირდაპირი ხარჯები (ჯამი I+ჯამი II)		45485.69
	ზედნადები ხარჯები არაუმეტეს 10%	10%	4548.57
	ჯამი II		50034.26
	მოგება არაუმეტეს 8%	8%	4002.74
	სულ		54037.00

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი
„დიდნაურის“ ნაქალაქარის და სამაროვნის არქეოლოგიური სამუშაოების
პროექტი
(2022 წ. სექტემბერი-ოქტომბერი)

2022 წ.

ზოგადი ინფორმაცია

ტენდერის ნომერი - NAT220014129

შემსრულებელი - ა(ა)იპ - „არქეოლოგიის განვითარების ფონდი“

ძეგლის ადგილმდებარეობა - დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, დიდი შირაქის ველი

საკადასტრო კოდი - 52.47.33.167

ნაქალაქარი „დიდნაური“

სამხრეთ კავკასია, გეოგრაფიულად, მახლობელი აღმოსავლეთის განუყოფელი ნაწილია და მათი წარსულიც, თანაბარწილად, ერთობლიობაში უნდა განიხილებოდეს.

ეს კიდეც ერთხელ დაადასტურა, აღმოსავლეთ საქართველოში, მდინარე ალაზანსა და იორს შორის მდებარე ზეგნის აღმოსავლეთ ნაწილში არქეოლოგიურმა აღმოჩენებმა, რომელიც ძვ. წ. II და I ათასწლეულების მიჯნის ბოლო ხანებით თარიღდება. ივრის ზეგნის ეს მონაკვეთი გეოგრაფიულად მთებით მკაცრად შემოსაზღვრული ნაყოფიერი ველებია, რომელთა საშუალო ნიშნული ზღვის დონიდან 600 მ აღწევს, ირგვლივ მდებარე მთების საშუალო სიმაღლე კი 800 მ ფარგლებშია. მისი მთელი ფართობი დაახლოებით 15 ჰექტარია. ზეგნის აქ მდებარე სამივე ველზე ამჟამად მკვეთრად ისახება მდინარეთა მშრალი კალაპოტები.

მრავალი მონაცემის მიხედვით, ძვ. წ. X-XI საუკუნეებში ივრის ზეგანის ეს მონაკვეთი, როგორც ჩანს, ერთიან სოციალურ-ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ერთეულს წარმოადგენდა.

გეოგრაფიულად ამ კარგად გამოკვეთილ ტერიტორიას ერთი მთავარი შემოსასვლელი აქვს დასავლეთის მხრიდან, რომელიც ხეობაზე გადის და „გრძელი კარის“ ტოპონიმით არის ცნობილი. მას ძვ. წ. X-IX სს მძლავრი ციხე იცავს დიდი ქვის ბლოკებზე ამოყვანილი,

ხუთი მეტრის სიგანის გალავნით და ოთხკუთხა მასიური კოშკებით გამაგრებული ჭიშკრით.

ივრის ზეგნის ამ მკვეთრად შემოსაზღვრულ მონაკვეთში, ველების ირგვლივ მდებარე მთაგორებზე, წინა წლებში აღმოჩნდა 40-ზე მეტი, კარგად დაგეგმარებული მცირე, ორწილადი დასახლება - ციტადელით მთის თხემზე და ქვედა საცხოვრებელი უბნებით მთის ფერდობებზე, რომლებიც ცალ-ცალკე მძლავრი გალავნებით და თავდაცვითი თხრილებით არის შემოსაზღვრული. ყველა ეს დასახლება ერთი კულტურის ფარგლებში ექცევა და დაახლოებით ძვ. წ. II ათასწლეულის დასასრულით და ძვ. წ. I ათასწლეულის დასაწყისით თარიღდება. ცნობილია მათი სამაროვნებიც.

ამ დასახლებების ცენტრალურ ნაწილში, ველზე, 2014 წელს, სატელიტური გადაღებების დეშიფრაციით და მცირე არქეოლოგიური გათხრების შედეგად გამოვლინდა გრანდიოზული, როგორც ჩანს ცენტრალური ქალაქის ნაშთები, რომელიც დაახლოებით 50 ჰა ფართობს მოიცავს. აქედან ციტადელი 400X400 მეტრია, რომელსაც გარს უვლის რთული, წინააზიური ნაგებობების მსგავსი კონსტრუქციის, 7 მ სიგანის და სპეციალისტების გამოანგარიშებით, სულ მცირე 15 მ სიმაღლის, 1,5 კმ სიგრძის გალავანი. გათხრების შედეგად სამხრეთი გალავნის ცენტრალურ ნაწილში გამოვლინდა კარიბჭე. დაზვერვითმა სამუშაოებმა კი მიანიშნა ქალაქის წყლით მომარაგების საიდუმლო გვირაბისა და დიდი სამაროვნის არსებობაზე. ციტადელის ტერიტორიაზე ასევე მძლავრი გალავნით ორი დიდი ოთხკუთხი მონაკვეთია გამოყოფილი, რომლებიც, როგორც ჩანს, განსაკუთრებულ დაცვას საჭიროებდა. ციტადელს გარს უვლის 15 მ სიგანის თავდაცვითი თხრილი, მისი ჩრდილო ნაწილი კი, მეორე განიერი გალავნით არის გარშემოვლებული.

რამდენიმე წლის წინ, ამ ნაქალაქარის აღმოსავლეთით, მისი მომდევნო დროის მცირე დასახლებაზე, მოკირწყლული ქუჩის ქვეშ აღმოჩენილმა საკანალიზაციო ქსელმა მიანიშნა, რომ ამ პერიოდშიც აქ არსებული ჰიდროქსელი ჯერ კიდევ საკმაოდ წყალუხვი იყო.

აუცილებლად უნდა აღინიშნოს, რომ ამ დასახლებათა სისტემის ერთ-ერთ სამლოცველოზე ცხენებზემხდული საბრძოლო ეტლის ბრინჯაოს მოდელი აღმოჩნდა,

სამაროვნებზე კი გათხრილ სამარხებში ყველა მამაკაცი მძლავრი ბრინჯაოს საბრძოლო იარაღით - მახვილით, სატევრით, შუბით და ცულით იყო აღჭურვილი, რაც აქ მოსახლე საზოგადოების დიდ საბრძოლო პოტენციალზე მიანიშნებს. ანგარიშგასაწევია ისიც, რომ ივრის ზეგანზე, სამოსახლოებისგან მოშორებით არსებულ, ძვ. წ. X-IX სს რელიგიური ცხოვრების ორ დიდ ცენტრში კოლოსალური რაოდენობით აღმოჩნდა ბრინჯაოს და რკინის საბრძოლო და სამეურნეო იარაღი, რაც ამ მხარეს და მის კულტურას მთელ მახლობელ აღმოსავლეთში, პალეომეტალურგიის თვალსაზრისით გამორჩეულ ადგილს ანიჭებს.

ყოველივე ეს თითქოს ადასტურებს აქ მოსახლე საზოგადოების გაერთიანებას ერთ სოციალ-ეკონომიკურ და დასაშვებია პოლიტიკურ სისტემაში, რომელიც მცირე სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნის ყველა ნიშანს ატარებს.

ამ ვარაუდს მხარს უჭერს ივრის ზეგნის დასავლეთ ნაწილში, დავით გარეჯის მთიანეთში კონცენტრირებული ძვ. წ. X-IX სს დიდი დასახლებები რეგულარული გეგმარებით და მძლავრი თავდაცვითი ნაგებობებით, რომლებიც შესაძლოა აქაც მცირე სახელმწიფოებრივი სისტემის არსებობაზე უნდა მიგვანიშნებდეს.

როგორც ცნობილია, მთელ მახლობელ აღმოსავლეთში ძვ. წ. XII-XI საუკუნეების ე. წ. „ზნელი პერიოდის“ შემდგომ, ძვ. წ. X-IX საუკუნეებში მასობრივად ჩნდება მცირე სახელმწიფოები. ივრის ზეგანზე ამ აღმოჩენების შემდგომ დასაშვებია ამ პერიოდში სამხრეთ კავკასიაც ძველი აღმოსავლეთის ორგანულ ნაწილად მივიჩნიოთ, რადგან აქაც, როგორც ჩანს, მსგავსი სოციალ-ეკონომიკური და პოლიტიკური პროცესები მიმდინარეობდა.

აღსანიშნავია, რომ სპეციალისტთა დაკვირვებით, ივრის ზეგანზე 2014 წელს აღმოჩენილი დიდი ქალაქი ძვ. წ. IX საუკუნეში მძლავრი მიწისძვრის შედეგად არის განადგურებული, რაც აქ არქეოლოგიური სამუშაოების ჩატარებას განსაკუთრებით პერსპექტიულს ხდის.

აღმოსავლეთ საქართველოში ამ აღმოჩენების პროგრამული კვლევა სამხრეთ კავკასიის და შესაძლოა მთელი მახლობელი აღმოსავლეთის მასშტაბითაც, წარსულის ფუნდამენტური პრობლემის ახლებური გააზრების საფუძვლად იქცეს.

2021 წელს საველე სამუშაოები წარმოებდა ივნისსა და ივლისში საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს დაფინანსებით. შირაქის ველზე აღმოჩენილი ნაქალაქარი „დიდნაური“ კავკასიაში უძველესი და უდიდესი ქალაქური ტიპის დასახლებაა მთელი თავისი ინფრასტრუქტურით, რამაც აღმოსავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე ქრ.წ. II ათასწლეულის დასასრულს სახელმწიფოს არსებობაზე მიგვითითა. თუმცა ჯერ კიდევ დასადგენია ამ ქალაქის არსებობის ქრონოლოგიური ჩარჩოები და დოკუმენტურად ჯერ კიდევ საბოლოოდ გაურკვეველია მისი მოსპობის მიზეზები, რაზედაც ჯერჯერობით მხოლოდ რიგი მითითებები გვაქვს, რასაც მყარად დასაბუთება სჭირდება.

ირგვლივ მთავორებით შემოზღუდული შირაქის უმდიდრესნიადაგებიანი სამიწათმოქმედო ველის ტერიტორიაზე დასავლეთიდან, გრძელი კარის სახელწოდებით შემომავალ მთავარ გზას ბრინჯაოს ხანაში იცავდა დიდი, მძლავრი ნაგებობებით გამაგრებული დასახლება, რომელიც დღეს „ტახტიფერდას“ სახელწოდებით არის ცნობილი. აქ მომუშავე საქართველოს და გერმანიის არქეოლოგიური ინსტიტუტის არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ შუაბრინჯაოს ხანის და ქრ.წ. II ათასწლეულის დასასრულის მძლავრი კულტურული ფენები დაადასტურა.

**„დიდნაურის“ ნაქალაქარზე და სამაროვანზე 2022 წელს ჩასატარებელი არქეოლოგიური
სამუშაოები
(2022 წ. სექტემბერი-ოქტომბერი)**

1. ნაქალაქარის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილზე 2021 წელს გათხრილი ფართობის მცენარეული საფარისგან და მიწისგან გაწმენდა, ნაგებობების, მოკირწყლული ქუჩის პრეპარაცია (40X10 მ) და მიწის გატანა 10 მ-ზე ურიკით;
2. ნაქალაქარის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში გათხრილი ნაგებობების, მოკირწყლული ქუჩის საფუძვლიანი კონსერვაცია ბრეზენტითა და მიწით(40X10მ);
3. ნაქალაქარის ცენტრალურ ნაწილში 10 შურფის (3X2მ.) გაჭრა, აღმოჩენილი კულტურული ფენის პრეპარაცია და მიწის გატანა 5 მ-ზე ურიკით;;
4. ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში 2021 წელს დაწყებული თხრილის (15X15 მ) გათხრა, პრეპარაცია და მიწის გატანა 5 მ-ზე ურიკით;
5. ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში არსებული თხრილის დასავლეთ მხარეს ჰუმუსის მოხსნა (15X2 მ) და მიწის გატანა 5 მ-ზე ურიკით;
6. ნაქალაქარის ჩრდილოეთით არსებული სამაროვნის ცენტრალური ნაწილში არსებული თხრილის დასავლეთით გაფართოებული ფართობის (15X2) გათხრა, პრეპარაცია და მიწის გატანა 5 მეტრზე ურიკით;
7. განათხარი ფართობის (თხრილები) ნაწილობრივი რეკულტივაცია (90 კვ. მ.)
8. შესწავლილი ტერიტორიის, მასზე გამოვლენილი ობიექტების ფიქსაცია და მოპოვებული მასალის პირველადი დამუშავება, მათ შორის ფოტო და ვიზუალური აღწერის მასალები
9. შესწავლილი ტერიტორიის (ობიექტის) ისტორიულ_ბიბლიოგრაფიული და საარქივო კვლევის მასალები შესაბამისი წყაროების მითითებით, მასზე მოპოვებული პირველადი ინფორმაციის საარქივო მონაცემებთან მიმართების ანალიზი
10. შესწავლილი ტერიტორიის ადგილმდებარეობის სიტუაციური გეგმა (მასშტაბი 1:2000 ან 1:500), GPS კოორდინატებით
11. არქეოლოგიური კვლევისას გამოვლენილი ობიექტების განლაგების სქემა და ანაზომი
12. გამოხაზული ნახაზები (მასშტაბი 1:10 ან 1:20 ან 1:25 ან 1:50 ან 1:100) ძირითადი პარამეტრების ზომების დატანით
13. შესწავლილი ტერიტორიის კვადრატებად დაყოფის სქემა
14. ტექსტური აღწერილობა

სამუშაოების გეგმა-გრაფიკი

(სექტემბერი)

თვე	ორშაბათი	სამშაბათი	ოთხშაბათი	ხუთშაბათი	პარასკევი	შაბათი	კვირა
სექტემბერი				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30		

(ოქტომბერი)

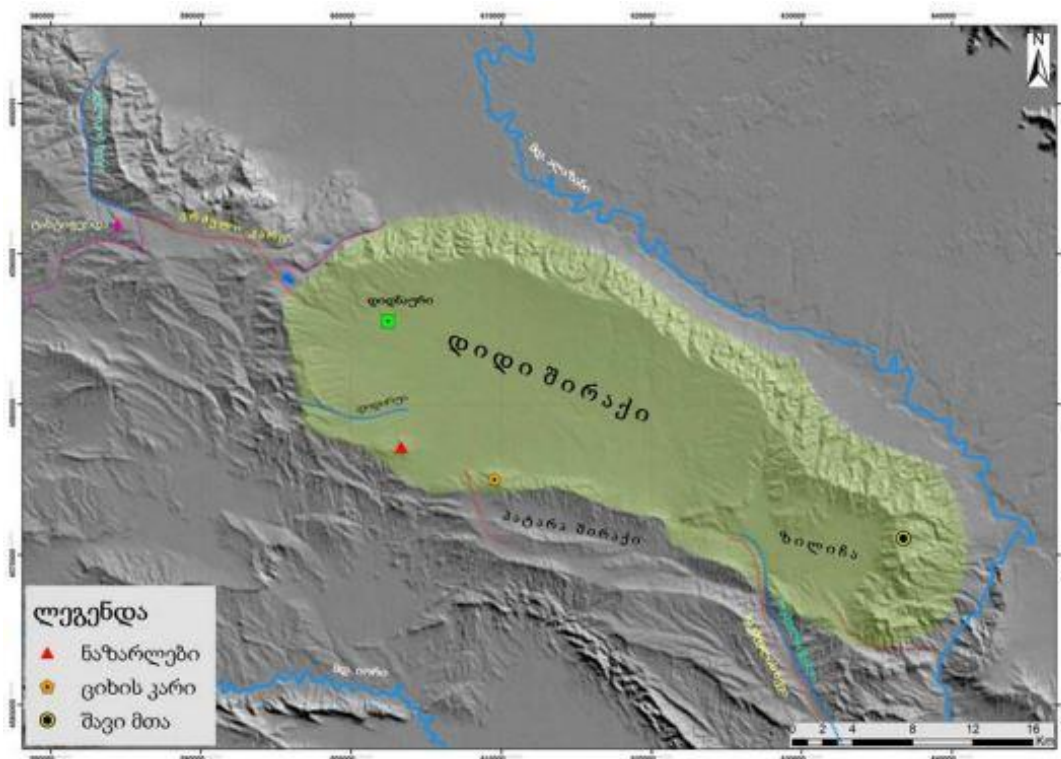
თვე	ორშაბათი	სამშაბათი	ოთხშაბათი	ხუთშაბათი	პარასკევი	შაბათი	კვირა
ოქტომბერი						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
	31						

არქეოლოგიური სამუშაოები დაიწყება 2022 წლის 1 სექტემბერს. პირველ რიგში გაწმენდითი სამუშაოები იწარმოებს „დინაურის“ ნაქალაქარის ტერიტორიაზე, სადაც მოხდება წლებში გათხრილი ფართობის მცენარეული საფარისა და დაგროვებული მიწისგან განთავისუფლება, აღმოჩენილი ქვის სათავსოების და მოკირწყლული ქუჩის პრეპარაცია, რის შემდეგაც განათხარი ფართობი საფუძვლიანად დაკონსევდება. ამ სამუშაოების ჩატარებას დაახლოებით 21 სამუშაო დღე დასჭირდება. პარალელურად იწარმოებს სამუშაოები ნაქალაქარის ცენტრალურ ნაწილში, სადაც გაიჭრება 10 სადაზვერვო შურფი.

სამუშაოები გაგრძელდება „დინაურის“ სამაროვანზე, სადაც გაგრძელდება გასული წელს დაწყებული ფართობის (15X15) დაღრმავება და დასავლეთით გაფართოება. სამაროვანზე სამუშაოების დამთავრება ივარაუდება 30 სამუშაო დღის ვადაში.

დარჩენილი 10 დღე დაეთმობა ანგარიშის მომზადებას და კამერალურ სამუშაოებს.

ფოტო მასალა

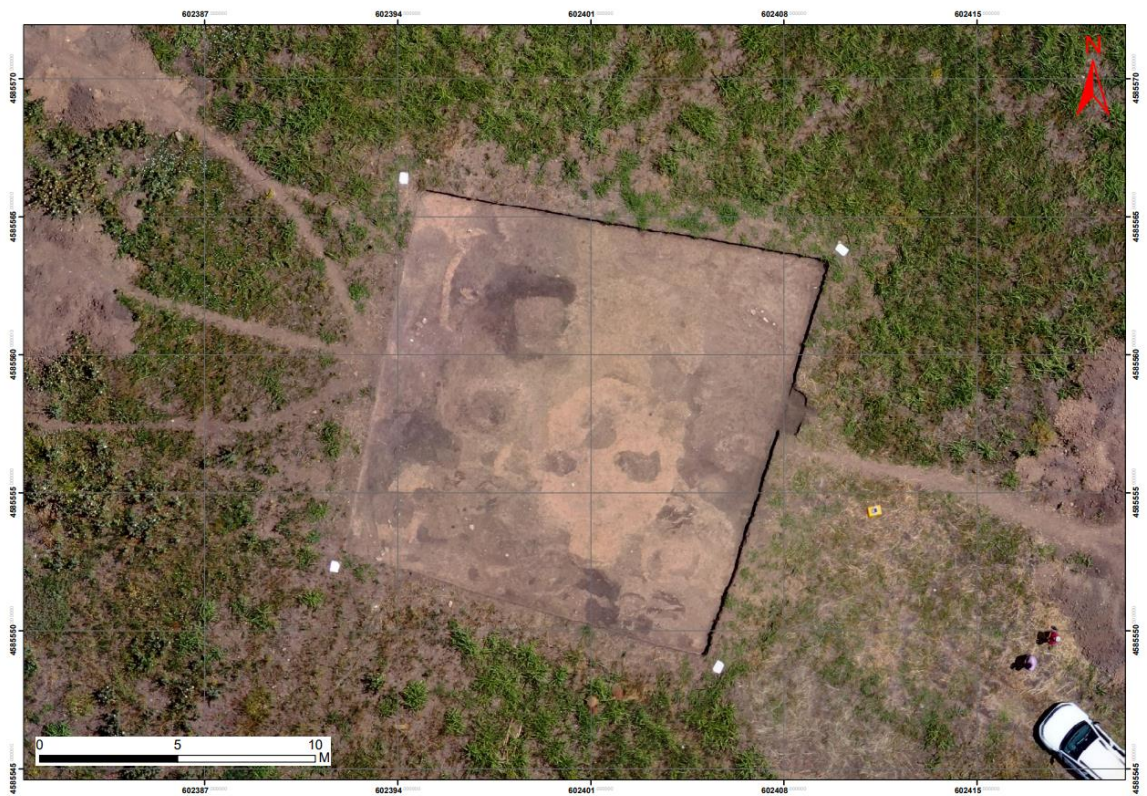
„დიდნაურის“ არქეოლოგიური ძეგლის მდებარეობის რუკა

2022 წ. ნაქალაქარზე შესასწავლი არეალები

2022 წ. ნაქალაქარის დასავლეთით მდებარე შესასწავლი არეალი

2022 წელს „დიდნაურის“ სამაროვანზე ჩასატარებელი კვლევის არეალი (აერო ფოტო)